

Rozporządzenie dotyczące wyrobów budowlanych: nowa szansa?

Różne instytucje Unii Europejskiej pracują intensywnie nad nowym rozporządzeniem dotyczącym wyrobów budowlanych (Construction Products Regulation - CPR). Przed nami najważniejszy etap tego procesu – projekt opracowywany przez Parlament Europejski musi zostać zmodyfikowany tak, aby dostosować go do projektu opracowanego przez Radę Unii Europejskiej, ponieważ projekty te różnią się znacząco w wielu kwestiach.

Mimo tego że wyniki dyskusji nie są jeszcze znane, środowisko skupione wokół bezpieczeństwa i higieny pracy postrzega CPR jako wyjątkową szansę włączenia do ustawodawstwa europejskiego wymagań dotyczących bezpieczeństwa wyrobów służących ochronie pracowników, zwłaszcza tych, które mają zastosowanie podczas prac budowlanych. Obecnie obowiązująca dyrektywa dotycząca wyrobów budowlanych nie zawiera żadnych z tych wymagań. Zmiana ta umożliwiłaby zbliżenie poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy do poziomu obowiązującego w innych dyrektywach Nowego Podejścia, nawet jeśli sektor budowlany w niektórych aspektach nie jest bezpośrednio porównywalny z innymi sektorami gospodarki. Środowisko związane z BHP zakłada więc, że poprzez ustanowienie odpowiednich wymagań dla wyrobów nowe rozporządzenie będzie stanowiło podstawę dla zwiększenia bezpieczeństwa na budowach. Wymagania te będą jednocześnie miały wpływ na normalizację.

Norbert Breutmann

Przewodniczący KAN

Federalne Zrzeszenie Niemieckich Organizacji Pracodawców

W NUMERZE

TEMAT SPECJALNY

- 2 Wyroby budowlane: kontrowersje wokół wymagań bezpieczeństwa w rozporządzeniu UE
- 3 Ograniczenia i zakres normalizacji w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy
- 5 Aktualne dane antropometryczne: niezbędne dla bezpieczeństwa i higieny pracy

TEMATY WYDANIA

- 6 Strona internetowa DIN proponuje praktyczne wsparcie w normalizacji
- 7 Dokumentacja DIN w jednym miejscu

W SKRÓCIE

Seminarium: Działalność normalizacyjna dla ekspertów BHP
PEROSH stowarzyszeniem naukowym
Usługi
Aktualizacja EUROSHNET

9 IMPREZY

Ergonomia, Wspólne Stanowisko, budownictwo: tematy realizowane obecnie przez KAN

Obszar działalności KAN jest obecnie bardzo szeroki. W dziedzinie antropometrii celem jest aktualizacja zespołu norm i ulepszenie jego struktury. We Wspólnym Stanowisku Niemieckim (German Consensus Statement - GDS) ujęte są zasady polityki normalizacyjnej, natomiast w obszarze wyrobów budowlanych celem KAN jest skierowanie większej uwagi na zagadnienia dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa podczas opracowywania nowego ustawodawstwa europejskiego.

Wyroby budowlane: kontrowersje wokół wymagań bezpieczeństwa w rozporządzeniu UE

Dyrektywa dotycząca wyrobów budowlanych (Construction Products Directive - CPD) przyjęta w 1989 roku może zostać zastąpiona pod koniec roku przez nowe rozporządzenie europejskie. Z perspektywy bezpieczeństwa i higieny pracy kluczowym jest, aby w rozporządzeniu tym znalazły się zapisy regulujące kwestie bezpieczeństwa wyrobów budowlanych. Należy niezwłocznie podjąć działania w tym kierunku, co zostało zidentyfikowane w badaniu KAN¹ na temat bezpieczeństwa wyrobów budowlanych, które zostanie opublikowane wkrótce.

W przeciwieństwie do innych dyrektyw Nowego Podejścia, dyrektywa dotycząca wyrobów budowlanych nie zawiera zapisów regulujących bezpieczeństwo wyrobów. Wyroby budowlane mogą być wprowadzane na rynek bez przeprowadzenia analizy ryzyka czy zastosowania specjalnych środków ostrożności. Gdyby nie inne rozporządzenia regulujące tę kwestię, na rynku byłby nadal obecny na przykład cement z wysoką zawartością chromu, który jest przyczyną alergii.

Sytuacja poprawiła się pośrednio w grudniu 2001 roku, gdy przyjęta została dyrektywa europejska w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (2001/95/WE, General Product Safety Directive – GPSD). W dyrektywie tej ustalono, że wyroby, które mogą być używane przez konsumentów, nie mogą stanowić zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia. W sektorze budowlanym dotyczy to wszystkich produktów dostępnych na przykład w marketach budowlanych. Głównym problemem jest jednak to, że wymagania bezpieczeństwa zawarte w dyrektywie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów nie mają odzwierciedlenia w normach dotyczących wyrobów budowlanych. Brakuje również wymagań dotyczących bezpieczeństwa wyrobów budowlanych, które używane są wyłącznie w handlu i przemyśle. Wyroby te podlegają przepisom dyrektywy dotyczącej wyrobów budowlanych i w związku z tym nie podlegają przepisom innych dyrektyw, takim jak dyrektywa w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Raport KAN nr 43 na temat bezpieczeństwa wyrobów budowlanych

W badaniu KAN¹ przeanalizowano 47 norm dotyczących dyrektywy w sprawie wyrobów budowlanych, aby poddać weryfikacji poprawność przepisów dotyczące bezpieczeństwa zawartych w powyższych normach. Ze względu na to, że wyrób budowlany podlega wielu różnym wymaganiom bezpieczeństwa na różnych etapach swojego cyklu życia, uwzględniono następujące etapy: **wyprodukowanie** (na placu budowy), **transport i przeładunek** (transport, zastosowanie, instalacja), **użytkowanie** (konserwacja/naprawa, działania prewencyjne, kontrola) oraz **utyliczacja**.

W wyniku badania stwierdzono, że bezpieczeństwo wyrobów budowlanych powinno zostać uregulowane w dyrektywie dotyczącej wyrobów budowlanych (lub w planowanym nowym rozporządzeniu). Tylko na podstawie takich regulacji prawnych wymagania dotyczące bezpieczeństwa wyrobów będą mogły zostać całościowo wdrożone w normach.

Oprócz tej propozycji, wyniki prac zawierają następujące zalecenia:

- Powinny zostać opracowane **normy podstawowe** dla horyzontalnych kwestii bezpieczeństwa związanych z kontaktem z wyrobami budowlanymi (transportem, stosowaniem, utylizacją, itp.). Można by wówczas odnosić się do nich podczas opracowywania projektów norm i uprościłyby one prace komitetów normalizacyjnych nad zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem i higieną pracy.
- Normy regulujące kwestie wyrobów budowlanych powinny zawierać **załącznik**, w którym umieszczone zostałyby zagrożenia związane z wyrobami budowlanymi i odniesienia do rozdziałów norm, w których omówione są te zagrożenia. Lista ta powinna być stworzona na podstawie oceny ryzyka, która uwzględni wszystkie etapy cyklu życia wyrobu.

Rozporządzenie KE dotyczące wyrobów budowlanych

Biorąc pod uwagę zalecenia zawarte w badaniu, Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji włączyła się w dyskusję prowadzoną na poziomie europejskim, aby w nowym rozporządzeniu dotyczącym wyrobów budowlanych właściwie uwzględniono zagrożenia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy. KAN wraz z Europejską Federacją Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego (EFBWW), przy wsparciu brukselskiego przedstawiciela Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego (GDUV) zgłosiła kilkanaście wniosków o poprawki do Parlamentu Europejskiego. Podstawowym wnioskiem jest, aby kwestia bezpieczeństwa wyrobów została uwzględniona w podstawowych wymaganiach zawartych w Załączniku nr 1 planowanego rozporządzenia.

Podczas pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim, które miało miejsce 23 kwietnia 2009 r., większość poprawek została przyjęta. Jednak Rada Ministrów UE nie zgodziła się, aby podstawowe wymagania zawarte w Załączniku nr 1 zostały rozszerzone i zawierały również wymagania dotyczące bezpieczeństwa wyrobów. Ze względu na to, że Parlament i Rada nie osiągnęły jeszcze porozumienia w kwestii innych punktów rozporządzenia, Rada Ministrów opracuje prawdopodobnie w najbliższych miesiącach wspólne stanowisko. Może ono zostać przyjęte przez Parlament, odrzucone lub zastąpione poprawionym projektem (przyjętym większością absolutną głosów deputowanych do PE).

Michael Robert
robert@kan.de

¹ Raport KAN nr 43, „Bezpieczeństwo wyrobów budowlanych oraz ich użytkowania” www.kan.de/en, webcode E3044 (dostępny w języku niemieckim, streszczenie w języku angielskim)

Ograniczenia i zakres normalizacji w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy

Bezpieczeństwo i zdrowie pracowników w miejscu pracy z zasady nie powinno być regulowane przy pomocy norm. Zasada ta została powtórzona we Wspólnym Stanowisku Niemieckim w sprawie Normalizacji w obszarze Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy¹, które oparte jest na kluczowych założeniach polityki społecznej Unii Europejskiej (artykuł 137 Traktatu WE). Ze względu na to, iż Wspólne Stanowisko Niemieckie wielokrotnie było przedmiotem różnych interpretacji, Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji opracowała dokument wyjaśniający, którego celem jest opisanie aktualnych ograniczeń oraz zakresu normalizacji w tym obszarze.

Mimo przyjętej zasady ogólnej, normalizacja w tym obszarze jest możliwa pod pewnymi warunkami. Jednym z przykładów jest wykorzystanie norm do promocji lepszego zrozumienia BHP w codziennej praktyce w zakładach pracy (symbole, definicje) lub porównania wyników pomiarów poprzez ustalanie jednolitych metod pomiarowych (na przykład narażenie na hałas lub drgania w miejscu pracy).

Normalizacja ma zastosowanie również w niektórych przypadkach, z których normalnie byłaby wyłączona poprzez Wspólne Stanowisko Niemieckie: kiedy projekt normy zostaje przedstawiony wbrew głosom strony niemieckiej lub kiedy KAN wyraźnie popiera jakiś temat, eksperci z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy mogą uczestniczyć w opracowywaniu normy razem z KAN. W obu tych przypadkach, udział w działalności normalizacyjnej ma na celu zapewnienia utrzymania krajowego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dokument interpretacyjny został przyjęty przez KAN w marcu 2009 roku. Poniżej przedstawiamy jego pełen tekst.

Wsparcie dla aspektów bezpieczeństwa i higieny pracy w normach w świetle artykułu 138 Traktatu WE.

W Unii Europejskiej kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy uregulowane zostały w dwóch różnych obszarach prawnych. W przypadku wyrobów producentów obowiązują jednolite wymagania oparte na artykule 95 (dawnym artykule 100) Traktatu WE. Wymagania te muszą być przestrzegane w całym obszarze europejskiego rynku wewnętrznego. Jednak jeśli chodzi o użytkownika tych wyrobów, na przykład takich jak maszyny, pierwszeństwo mają przepisy krajowe państw członkowskich, zgodnie z postanowieniami Artykułu 137 (dawnego artykułu 118a) Traktatu WE.

Zdrowie i bezpieczeństwo pracowników w miejscu pracy jest jednym z obszarów, w którym przepisy nie zostały w pełni zharmonizowane. Każde państwo członkowskie może przyjąć rozporządzenie, którego zapisy będą bardziej restrykcyjne od minimalnych wymagań określonych w dyrektywach UE opartych na Artykule 137 Traktatu WE.

Dyrektywy oparte na artykule 137 – w przeciwieństwie do tych opartych na artykule 95 – nie przypisują normom funkcji wspierania minimalnych wymagań zdrowia i bezpieczeństwa. Nie ma w nich zapisów regulujących takie procedury i instrumenty jak wydawanie mandatów dla projektów norm, przegląd projektów norm przez konsultantów, wykaz norm w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, czy klauzula bezpieczeństwa.

Czy mimo tego możliwa jest normalizacja w zakresie artykułu 137 Traktatu WE?

„Wspólne Stanowisko Niemieckie” zostało przyjęte w Niemczech w 1993 roku i od tego czasu obowiązuje w niezmienionej formie. Uchwalono w nim zasadę, że strona niemiecka nie podejmuje się działalności normalizacyjnej w zakresie

dyrektyw z obszaru artykułu 137 Traktatu WE. Nie wyklucza to jednak działalności normalizacyjnej w obszarze organizacji bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy.

Jednocześnie istniejący zakres normalizacji w tym obszarze był w przeszłości tematem różnych interpretacji. Celem poniższej informacji jest wsparcie dla osób działających w obszarze normalizacji, za wynagrodzeniem lub na zasadzie dobrowolności, aby mogły one wykorzystać zakres normalizacji w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy.

Kto wspiera obecne stanowisko dotyczące normalizacji w ramach artykułu 137 Traktatu WE?

W 1993 roku następujące strony uchwaliły Wspólne Stanowisko Niemieckie: przedstawiciele rządu (administracji federalnej i regionalnej), pracodawców, pracowników, instytucji statutowego ubezpieczenia wypadkowego oraz Niemiecki Instytut Normalizacyjny (DIN). W 1994 roku strony te wspólnie utworzyły Komisję Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN, www.kan.de/en). KAN reprezentuje strony zainteresowane zagadnieniami bezpieczeństwa i higieny pracy wymienione we Wspólnym Stanowisku Niemieckim.

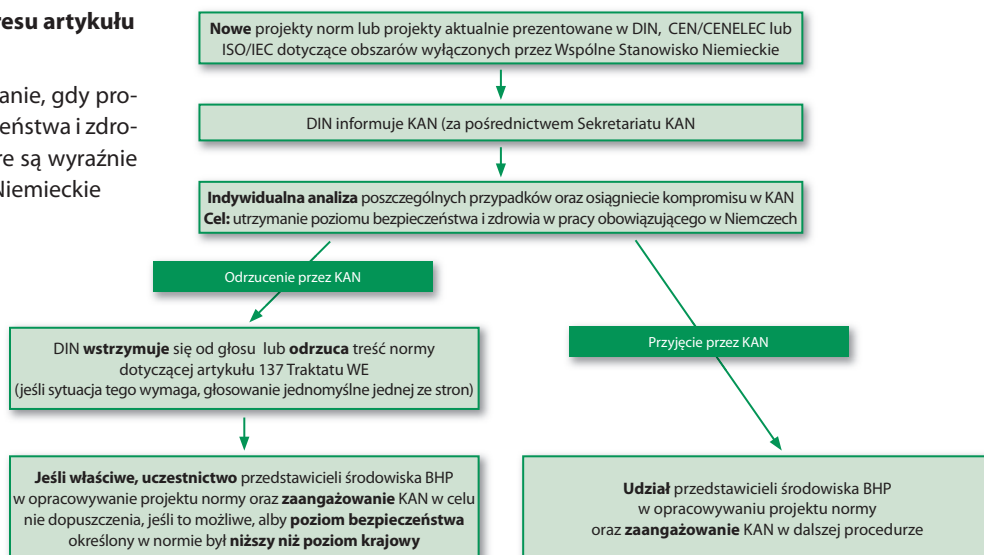
Od momentu uchwalenia Wspólnego Stanowiska Niemieckiego prace nad wieloma projektami norm z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia w pracy są prowadzone nie na poziomie europejskim, lecz krajowym. Mimo tej nowej sytuacji i innych zmian, środowisko niemieckie musi być nadal w stanie efektywnie realizować swoje cele. Dlatego też KAN prowadzi obecnie dyskusję na temat dalszego rozwoju procedur dla działalności normalizacyjnej w zakresie artykułu 137 Traktatu WE.

KAN

¹ Wspólne Stanowisko przyjęte przez niemieckie Federalne Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, najwyższe instytucje z obszaru bezpieczeństwa i higieny pracy krajów związkowych, instytucje statutowego ubezpieczenia wypadkowego, partnerów społecznych i Niemiecki Instytut Normalizacyjny dotyczące normalizacji w obszarze dyrektyw opartych na artykule 118a traktatu EWG (obecnie Artykuł 137 Traktatu WE), w: Bundesarbeitsblatt 1/1993, str. 37-39.

Procedura dla projektów norm z zakresu artykułu 137 Traktatu WE

Przedstawiona procedura ma zastosowanie, gdy projekty norm dotyczą zagadnień bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy, które są wyraźnie wyłączone przez Wspólne Stanowisko Niemieckie

W jakich obszarach normalizacja w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w miejscu pracy jest możliwa i korzystna?

1. Normy mogą wspierać bezpieczeństwo i zdrowie pracowników w miejscu pracy w przypadku porównywalności wyników badań, terminologii, definicji lub wymagań dotyczących właściwości maszyn (por. Dział IV Wspólnego Stanowiska Niemieckiego).
2. W przypadkach obszarów, w których Wspólne Stanowisko Niemieckie nie zezwala na jakąkolwiek działalność normalizacyjną, eksperci niemieccy mogą brać udział w opracowywaniu projektów norm europejskich i międzynarodowych:
 - jeśli strony reprezentowane w KAN zgadzają się na normalizację w danym temacie. Wspólne Stanowisko Niemieckie mówi, że *jeśli jest to konieczne, wyjątki od tej reguły powinny być analizowane indywidualnie i zostać zaakceptowane przez wszystkie strony wymienione w Dziale I; konieczne jest osiągnięcie konsensusu między stronami.*
 - lub jeśli projekty te inicjowane są przez inne kraje, mimo tego że zostały odrzucone głosami strony niemieckiej. Wspólne Stanowisko Niemieckie mówi, że *jeśli projekt normy został zainicjowany mimo sprzeciwu strony niemieckiej, strony wymienione w Dziale I powinny brać udział w jego opracowywaniu, tak aby poziom bezpieczeństwa, jeśli jest to możliwe, nie był niższy niż określony na poziomie krajowym.*

Tekst Wspólnego Stanowiska Niemieckiego ogranicza się do inicjowania projektów norm. Jednak w przeszłości było ono analogicznie stosowane do istniejących już norm, na przykład podczas ich nowelizacji oraz do projektów norm będących w trakcie opracowywania. Ta interpretacja powinna być kontynuowana.

Czy stanowisko to dotyczy również projektów norm międzynarodowych?

We Wspólnym Stanowisku Niemieckim nie ma otwarcie mowy o międzynarodowej działalności normalizacyjnej. Zasady opracowane dla normalizacji europejskiej mogą być jednak stosowane przez analogię do normalizacji międzynarodowej.

- Dotyczy to szczególnie przypadków, gdy planowane jest głosowanie równoległe zgodnie z postanowieniami Układu Wiedeńskiego lub Drezdeńskiego lub gdy normy, nad którymi zakończono już prace, mają zostać przyjęte w niezmienionej formie do europejskiego zespołu norm.
- Jednak nawet jeśli wpływ projektów norm międzynarodowych na normalizację europejską czy system prawny nie jest znany od samego początku, powinno się zastosować procedurę zgodną ze Wspólnym Stanowiskiem Niemieckim, aby ułatwić harmonizację aspektów bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy.

Na poziomie międzynarodowym należy rozróżnić wymagania dotyczące wyrobów oraz wymagania dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy, które uregulowane są odpowiednio w artykule 95 oraz artykule 137 Traktatu WE, na przykład poprzez stosowanie osobnych części norm. Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna ISO oraz Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna IEC popierają to stanowisko, na przykład w dyrektywach ISO/IEC. Nawołują one wyraźnie, aby wykorzystywać wszelkie środki w celu przyjmowania norm w niezmienionej formie na poziomie regionalnym i krajowym. Normy w formie modułowej, wymagane również przez Komisję Europejską, z jednej strony ułatwiają przyjęcie międzynarodowych norm dotyczących wyrobów na poziomie europejskim. Z drugiej jednak, jeśli normy regulujące zagadnienia bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy nie są zgodne z wymaganiami europejskimi, nie muszą zostać przyjęte.

Aktualne dane antropometryczne: niezbędne dla bezpieczeństwa i higieny pracy

Dane antropometryczne niezbędne są w wielu dziedzinach, w tym w bezpiecznym i zdrowym projektowaniu wyrobów. W związku z tym dane te powinny znaleźć się również w normach. Najnowszy Raport KAN nr 44 pn. „Dane antropometryczne w normach” jest źródłem informacji na temat tego, jak uzupełnione i zaktualizowane informacje mogą zostać włączone do zespołu norm, aby spełniać wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy.

Mieszkańcy Niemiec są coraz wyżsi i mocniej zbudowani. Zostało to ostatnio potwierdzone naukowo przez serię pomiarów antropometrycznych¹. Antropometria to „badanie i pomiary wymiarów fizycznych i masy ciała ludzkiego oraz jego części zewnętrznych”². Dane antropometryczne (np. poziom oczu, obwód chwytu, itp.) pełnią ważną funkcję w kontekście bezpieczeństwa i higieny pracy. Wymagane są one we wszystkich normach, które zawierają informację o interakcji człowiek-maszyna i wpływają na wymiarowanie wyrobów tak, aby zdrowie i bezpieczeństwo ich użytkowników nie było zagrożone (np. poziom, na którym umieszczane są okna kontrolne, czy średnica dźwigni sterowniczej).

Badanie przebija się przez gąszcz danych

Wysokość ciała i obwód talii to zaledwie dwa ze 130 wymiarów antropometrycznych, dla których ustala się wartości i umieszcza w normach. 56 ze 130 wymiarów można odnaleźć w normie generycznej EN ISO 7250. Pozostałe znajdują się w wielu innych normach. Badanie przeprowadzone przez Instytut ASER na zlecenie KAN³ zawiera przegląd wymiarów antropometrycznych znajdujących się w normach. Dzięki tabelom, dane antropometryczne są łatwiej dostępne. Jednocześnie wykazano braki, które wskazują na konieczność analizy potrzeb wprowadzenia poprawek i aktualizacji.

Opracowywanie norm wymaga aktualnych i reprezentatywnych danych

Sam fakt, że dane znajdują się w wielu różnych normach, stanowi główny problem, o którym mowa w badaniu. Sytuacja ta sprawia, że dane nie zawsze są porównywalne, a wręcz w niektórych przypadkach okazują się sprzeczne, na przykład w kwestii metod badania i populacji, wśród której są one przeprowadzane.

Kolejnym problemem jest stopień aktualności danych. Najnowsze i najbardziej wyczerpujące dane możemy znaleźć wyłącznie w normie krajowej (DIN 33402, zawiera ona dane z lat 1999-2001), które dotyczą tylko populacji mieszkającej w Republice Federalnej Niemiec. Dla grup „populacji europejskiej” i „populacji światowej” nie ma żadnej konkretnej informacji z okresu, w którym dane były zbierane; prawdopodobnie są one datowane na okres 1965-1985.

Na podstawie tych wyników, sformułowano następujące zalecenia mające na celu ulepszenia zespołu norm z dziedziny antropometrii:

- **Normy generyczne:** najlepszym rozwiązaniem byłoby udostępnienie wszystkich wartości antropometrycznych i definicji w niewielkiej liczbie norm generycznych. Obecnie europejskie i międzynarodowe normy generyczne zawierają tylko część danych antropometrycznych wymaganych w normalizacji. W efekcie w normach dotyczące wyrobów często znajdują się odniesienia do nieaktualnych lub nieznanego pochodzenia danych.
- **Normy dotyczące wyrobów:** podczas opracowywania norm dotyczących wyrobów, dane antropometryczne powinny pochodzić, jeśli tylko jest to możliwe, z norm generycznych. W pozostałych przypadkach powinno zostać określone przynajmniej źródło, okres, z którego pochodzą dane oraz grupa użytkowników, której dotyczą dane.
- **Raport techniczny DIN:** Raport Techniczny DIN powinien zostać opracowany jako wsparcie dla stosowania danych antropometrycznych. Powinien on zawierać wyjaśnienia dla specjalistów w zakresie normalizacji oraz projektantów dotyczące sposobu stosowania czynników antropometrycznych do danych celów. Dotyczy to na przykład wielkości odzieży (np. obuwia ochronnego czy hełmów ochronnych), swobody ruchu lub szczególnych grup osób.
- **Aktualizacja:** dane antropometryczne zawarte w normach, które zostały opublikowane ponad 10 lat temu powinny zostać zastąpione aktualnymi danymi. W tym celu powinno się wykorzystać wszystkie dostępne dane antropometryczne lub, jeśli jest to konieczne, uzyskać nowe dane.

Raport KAN nr 44 dostępny jest na stronie www.kan.de/en (kod E3045). Można go również zamówić bezpłatnie w Sekretariacie KAN. Raport opracowany został w języku niemieckim, dostępne jest także streszczenie w języku angielskim.

Dr. Anja Vomberg
vomberg@kan.de

¹ Pomiary przeprowadzone na ok. 13 000 Niemców na zlecenie przedsiębiorstw motoryzacyjnych oraz produkujących odzież; www.sizegermany.de

² DIN EN ISO 15535 (2008): „Wymagania ogólne dotyczące tworzenia baz danych antropometrycznych”

³ Dr H. Gebhardt (Instytut ASER, Wuppertal): Dane antropometryczne w normach, Raport KAN nr 44

Strona internetowa DIN proponuje praktyczne wsparcie w normalizacji

Strona internetowa Niemieckiego Instytutu Normalizacyjnego (www.din.de/en) oferuje zainteresowanym normalizacją szeroki zakres informacji połączony z obszernymi funkcjami wyszukiwania. Opisane zostały również procedury opracowywania norm oraz zakres uczestnictwa w procesie normalizacyjnym, a także aspekty prawne i problemy związane z polityką normalizacyjną. Poniżej opisano wybrane strony, które uznano za szczególnie przydatne w działalności normalizacyjnej.

www.din.de/en

Procedura

Niemieckie, europejskie oraz międzynarodowe normy opracowywane są na podstawie konsensusu, w zgodzie z przejrzystymi zasadami. Proces ten zakłada również przeprowadzenie badania opinii publicznej. Informację uzupełnia wyczerpujący opis oraz wykresy.

Opracowywanie norm → Normalizacja oparta na konsensusie (→ Jak opracowywane są normy DIN?)

Komitety normalizacyjne

Każdy komitet normalizacyjny DIN, a jest ich około 75, posiada własną stronę internetową, na której znaleźć można \ szczegółowe informacje na temat:

- Podkomitetów i danych kontaktowych
- Komitetów europejskich i międzynarodowych oraz komitetów zwiadcanych w DIN
- Nowych projektów, nowych projektów norm oraz norm ostatnio opublikowanych
- Listę wszystkich obowiązujących norm, za które odpowiedzialny jest dany komitet

Opracowywanie norm → Komitety normalizacyjne

Livelink¹

Eksperti delegowani przez zainteresowane strony pracują nad projektami norm w ponad trzech tysiącach komitetów roboczych DIN. Członkowie komitetów mają dostęp (chroniony hasłem) do elektronicznego systemu dokumentów Livelink. Livelink zapewnia kompletny przegląd komitetów normalizacyjnych działających w ramach DIN, wraz z danymi osobowymi i kontaktowymi jego członków.

DIN - Elektronische Komitees → DIN-Aufteilung der Arbeitsgebiete

Livelink oferuje również dostosowanie informacji do potrzeb użytkownika, w tym dostęp do wszystkich dokumentów roboczych opracowywanych przez komitety, których członkiem jest dany ekspert (projekty norm, raporty ze spotkań, itp.). Szczególnie ważna dla ekspertów jest opcja, dzięki której mogą oddawać głosy w internecie używając Livelink podczas krajowego głosowania nad procedurą przyjęcia projektu normy.

Meine Abstimmungen

Procedury opracowywania projektów norm zawarte są w normie DIN 820 "Normalizacja". Wszystkie części tej normy można znaleźć w DIN-Normenheft 10, zbiorze zasad, które można przeglądać w

Livelink. Normenheft zawiera również podstawowe informacje na temat normalizacji europejskiej (Przepisy Wewnętrzne CEN/CENELEC, Układ Drezdeński i Wiedeński, itp.) oraz międzynarodowej (struktura i procedury, dyrektywy ISO/IEC), a także wskazówki dotyczące zastosowania norm.

Grundlagen der Normungsarbeit → DIN-Normenheft 10 → Grundsätze der Normungsarbeit und Verfahrensregeln

Komentarze opinii publicznej – ankieta powszechna

Społeczeństwo ma możliwość komentowania aktualnych projektów norm. W tym celu DIN zgromadził na jednej stronie internetowej wszystkie projekty norm, do których przeprowadzane są badania opinii publicznej (ankieta powszechna). Wyszukiwarka umożliwia odnalezienie odpowiedniej normy. W informacjach szczegółowych znajdują się dane dotyczące ostatecznego terminu zgłaszania uwag oraz komitetu roboczego odpowiedzialnego za daną normę. Ponadto można zapoznać się ze spisem treści oraz pobrać wzór formularza do zgłaszania uwag.

Develop standards → Comments Standards → Current Draft Standards

DIN SPEC

Nowy portal dostarcza informacji na temat wszystkich specyfikacji DIN, które zostały zgromadzone i opublikowane pod nowym nagłówkiem DIN SPEC. W tym miejscu użytkownicy znajdą reguły proceduralne opracowywania różnego rodzaju specyfikacji oraz przegląd projektów zakończonych, a także obecnie trwających.

www.spec.din.de/en

Pozostałe informacje

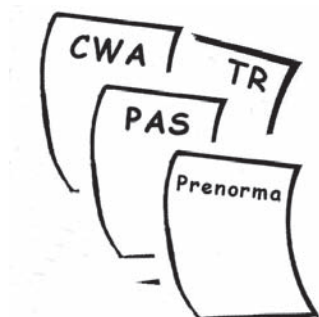
Na stronie internetowej DIN można znaleźć również wiele innych informacji, na przykład w takich działach jak: Normalizacja oparta na konsensusie (informacje na temat finansowania działalności normalizacyjnej, celów DIN, itp.), Normy i prawo (prawne znaczenie norm, odpowiedzialność za wyroby, dyrektywy UE, oznakowanie CE, itp.), a także terminy seminariów i szkoleń normalizacyjnych (np. podstawowe informacje na temat norm, eksperci normalizacyjni DIN).

*Dr. Albert Hövel
albert.hoevel@din.de*

¹ dostępny tylko w języku niemieckim

Dokumentacja DIN w jednym miejscu

Od kwietnia 2009 roku seria produktów DIN została zgrupowana pod nazwą DIN SPEC¹. Produkty te powstają za pomocą procedur, które niekoniecznie wymagają pełnej zgody wszystkich zainteresowanych stron, dlatego opracowywane są w krótszym czasie niż normy. Z punktu widzenia środowiska BHP dokumenty te mają zastosowania w kwestiach związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem.

Ze tego względu, że cykle innowacyjne w niektórych sektorach szybko rozwijających się, takich jak informatyka, są coraz krótsze, istnieje coraz większa potrzeba opracowywania dokumentacji w krótszym czasie. DIN SPEC jest odpowiedzią na ten właśnie rozwój. W celu opracowywania dokumentacji przygotowano cztery różne procedury.

DIN SPEC (PAS): Publicly Available Specifications

DIN SPEC (PAS) są opracowywane przez komitety tymczasowe, w konsultacji z DIN. Inicjatywa taka może wyjść od osoby indywidualnej, organizacji lub komitetu normalizacyjnego.

Na początku musi zostać opracowany plan działania (cele, plan pracy, koszt, itp.), który należy udostępnić bezpłatnie na stronie internetowej Beuth Verlag przez cztery tygodnie. Jeśli którakolwiek z zainteresowanych stron odpowie w tym czasie, może uczestniczyć w opracowywaniu DIN SPEC (PAS).

Komitet opracuje dokument bez konieczności angażowania wszystkich zainteresowanych stron oraz osiągnięcia konsensusu. W przypadku wątpliwości, przewodniczący decyduje o tym, czy projekt jest kompletny. Istnieje możliwość udostępnienia projektu w internecie bezpłatnie, na okres czterech tygodni w celu konsultacji i zgłaszania uwag. Następnie dokument zostaje przyjęty większością głosów członków komitetu. Wyłącznie członkowie komitetu, którzy przyjęli dokument, są wymieniani jako jego autorzy. Dyrektor DIN musi zatwierdzić publikację DIN SPEC (PAS). DIN jest właścicielem praw autorskich.

DIN SPEC (CWA): CEN Workshop Agreements – porozumienia robocze CEN

CWA to europejski odpowiednik DIN SPEC (PAS). Porozumienie opracowywane jest przez CEN/CENELEC i może zostać przyjęte na poziomie krajowym w formie DIN SPEC (CWA).

W Niemczech DIN otrzymuje zapytania dotyczące opracowywania CWA i przekazuje je CEN. Jeśli projekt zostanie zaakceptowany, CEN na swojej stronie internetowej publikuje plan działania na co najmniej 60 dni, do którego można zgłaszać uwagi.

Kiedy prace nad CWA kończą się, uczestnicy warsztatów decydują, czy nastąpi etap ankiety powszechnej. Na zakończenie procedury, uczestnicy warsztatów głosują nad dokumentem końcowym. CEN udostępnia CWA wszystkim swoim

członkom.

DIN SPEC (Prenorma)

Podobnie jak norma, DIN SPEC (Prenorma) opracowywana jest przez komitet normalizacyjny zgodnie z zasadami DIN 820. Jego zadaniem jest zebranie pierwszych spostrzeżeń i doświadczeń, które w późniejszym etapie będą mogły zostać uzupełnione i przekształcone w normę.

W przeciwieństwie do normy w przypadku DIN SPEC (Prenorma) nie jest wymagana publikacja projektu. Nie musi być on również oparty na porozumieniu wszystkich zainteresowanych stron.

DIN SPEC (Raport techniczny)

DIN SPEC (Raport techniczny) to raport, który przedstawia obecny stan rzeczy. Zawiera on dane i doniesienia, które nie są przeznaczone do publikacji w formie normy lub prenormy. Może on służyć jako podstawa do opracowania normy.

DIN SPEC (Raport techniczny) opracowywany jest przez komitet roboczy DIN lub powstaje poprzez przyjęcie Raportów Technicznych (TR) opracowywanych na poziomie europejskim lub międzynarodowym. Publikacja wymaga akceptacji zarządu DIN.

Ocena po trzech latach

DIN SPEC (PAS, CWA, Prenorma) podlegają ocenie najpóźniej po upływie trzech lat. Podejmowana jest wówczas decyzja czy dokument należy poddać nowelizacji, wycofać, utrzymać, czy przekształcić w normę.

Brak elementów bezpieczeństwa w CWA i PAS

Dzięki krótkiemu czasowi opracowywania, DIN SPEC pełni funkcję wspierającą postęp techniczny. Jednak w opinii Komisji Ochrony Pracy i Normalizacji, CWA i PAS nie są odpowiednim instrumentem dla aspektów związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem, ponieważ przy ich opracowywaniu nie stosuje się najważniejszych zasad normalizacji, takich jak zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron, przeprowadzenie badania opinii publicznej czy osiągnięcie konsensusu. KAN opowiada się obecnie za wyłączenie elementów zdrowia i bezpieczeństwa z CWA i PAS za pomocą odpowiednich zasad proceduralnych.

Katharina Brüne
bruene@kan.de

¹ Więcej informacji na pod adresem: www.spec.din.de/en

Seminarium: Działalność normalizacyjna dla ekspertów BHP

W dniach **28-30 października 2009 r.** odbędzie się seminarium zatytułowane **“Zasady działalności normalizacyjnej w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy”**. Seminarium odbędzie się w Dreźnie, a organizowane jest przez BGAG – Instytut Pracy i Zdrowia Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego (DGUV) we współpracy z Komisją Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN).

Seminarium skierowane jest do obecnych oraz przyszłych członków komitetów normalizacyjnych. Uczestnicy zapoznają się ze strukturami organizacji normalizacyjnych, oraz procesem opracowywania norm. Omawiane będą również takie zagadnienia jak wzajemne oddziaływania między różnymi formami instrumentów prawnych (normy, ustawy, dyrektywy UE) i zakres wpływów środowiska BHP na opracowywanie norm. Eksperti, którzy są zaangażowani od wielu lat w działalność normalizacyjną podzielą się swoim doświadczeniem, a w szczególności przedstawią strategię, dzięki której można zgłaszać zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy komitetom normalizacyjnym. Informacja i rejestracja: dr Hanna Zieschang (BGAG), Tel.: +49 351 457 1610, hanna.zieschang@dguv.de

PEROSH stowarzyszeniem naukowym

W Trzynastu członków PEROSH - sieci Instytutów zajmujących się bezpieczeństwem i higieną pracy w krajach UE spotkało się w listopadzie 2008 r. w Dublinie w celu utworzenia europejskiego stowarzyszenia naukowego. PEROSH przestał więc być grupą nieformalną.

Nową formę współpracy odzwierciedla nowo powstałe stanowisko Koordynatora PEROSH, które w marcu 2009 r. objęła Nele Roskams, reprezentując interesy stowarzyszenia w Brukseli. Do jej zadań należy między innymi wzmacnianie współpracy między instytutami, dalszy rozwój sieci oraz nawią-

zywanie kontaktów z decydentami w Unii Europejskiej.

Usługi

W 2008 roku usługi stanowiły około 72% wartości dodanej brutto w Unii Europejskiej. Ze względu na to, iż handel międzynarodowy w obszarze usług w Europie wykazuje tendencję wzrostową, rośnie również potrzeba opracowania norm dla sektora usług. W związku z tym DIN powołał **Biuro Koordynacyjne ds. Normalizacji Usług (KDL)**, którego zadaniem będzie koordynowanie obecnych i przyszłych przedsięwzięć związanych z działalnością normalizacyjną i badawczą w sektorze usług.

Celem nowo powołanego **Komitetu ds. Normalizacji Usług (NADL)** jest również promowanie normalizacji usług. NADL powstał z byłego NAGD (Komitet ds. Wydajności i Normalizacji Usług) i będzie koncentrował się na normalizacji w obszarze sektora usług. Zagadnienia związane z sektorem usług, nad którymi pracują już istniejące komitety normalizacyjne DIN (np. usługi budowlane) nie będą wchodziły jednak w zakres działalności NADL. Obszar związany z „wydajnością” wchodzi obecnie w zakres działań Komitetu Normalizacyjnego ds. Zasad Bezpiecznego Projektowania (NASG). Więcej informacji (w języku angielskim) na temat Biura Koordynacyjnego ds.

Normalizacji Usług:
www.kdl.din.de/en

oraz Komitetu ds. Normalizacji Usług:
www.nadl.din.de/en

Aktualizacja EUROSHNET

Użytkownicy ogólnodostępnej części EUROSHNET (www.euroshnet.eu) mogą korzystać już z nowej struktury forum oraz ulepszonej nawigacji. Powstały też następujące nowe fora: Bezpieczeństwo maszyn, Środki ochrony indywidualnej, Badania i certyfikacja oraz Hałas i wibracje. Utrzymano istniejące fora ATEX oraz Propozycje nowych tematów.

Ogólnodostępna część EUROSHNET oferuje pracownikom, instytucjom zajmującym

się BHP, instytutom badawczym, itp., a także osobom prywatnym wyjątkową możliwość włączenia się do dyskusji online na temat normalizacji, badań i certyfikacji oraz badań naukowych. Mogą dzięki temu na przykład podzielić się doświadczeniami i uwagami na temat bezpieczeństwa wyrobów z punktu widzenia przedsiębiorstwa oraz ekspertów zaangażowanych w działalność normalizacyjną. Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych bezpieczeństwem i higieną pracy do wykorzystania okazji do dyskusji i wymiany informacji.

Publikacje

Normalizacja techniczna w Unii Europejskiej

Dr Stefan Wiesendahl, prawnik, opisuje ustawodawstwo Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa wyrobów. Przedstawia dyrektywy Nowego Podejścia oraz dyrektywę europejską w sprawie ogólnego bezpieczeństwa wyrobów wraz z ich transpozycją do prawa niemieckiego. Ponadto przeprowadza szczegółową analizę mechanizmów legislacyjnych polegających na wprowadzeniu odniesień do norm technicznych.

Erich Schmidt Verlag, 2007, 340 stron, ISBN: 978-3-503-09761-6, €84

Internet

www.dienstleistungsrichtlinie.de

W serwisie znajdziemy informacje na temat europejskiej dyrektywy usługowej oraz jej transpozycji w Niemczech. Na stronie znajdują się również linki do szczegółowych informacji opracowanych przez rządy federalne i regionalne, izby handlowe i przemysłowe, związki branżowe i inne zainteresowane strony.

IMPREZY

Informacja	Temat	Kontakt
15.09.09 Stuttgart 26.11.09 Bonn	Seminar Basiswissen Normung	DIN-Tagungen & DIN-Seminare Tel.: +49 30 2601 2518 www.beuth.de > DIN-Akademie > Normung ... > Normung
16.09. - 18.09.09 Dresden	Seminar Sichere Produkte in Verkehr bringen: Die praktische Umsetzung des GPSG	BGAG – Institut Arbeit und Gesundheit Tel.: +49 351 457 1918 www.dguv.de/bgag-seminare (Seminar-Nr: 500018)
21.09.09 Berlin	Seminar Maschinenrichtlinie in der Praxis	DIN-Tagungen & DIN-Seminare Tel.: +49 30 2601 2518 www.beuth.de > DIN-Akademie > Maschinenbau
23.09. - 24.09.09 Köln	Konferenz Maschinenbautage 2009	MBT Mechtersheimer GbR Tel.: +49 228 9456522 www.maschinenbautage.de
24.09.09 München	Seminar Durchführung des Konformitätsbewertungs- verfahrens zur Erlangung der CE-Kennzeichnung	Institut für Arbeit und Sozialhygiene Stiftung Tel.: +49 711 896642 40 www.ias-stiftung.de/content/e759 >Seminarprogramm
29.09.09 Essen	Seminar Die neue Maschinenrichtlinie	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803 211 www.hdt-essen.de > Seminare
28.10. - 30.10.09 Dresden	Seminar Grundlagen der Normungsarbeit im Arbeitsschutz	BGAG – Institut Arbeit und Gesundheit Tel.: +49 351 457 1970 www.dguv.de/bgag-seminare (Seminar-Nr: 700044)
03.11. - 06.11.09 Düsseldorf	Messe + Kongress / Trade fair + Congress A+A 2009 31. Internationaler Kongress für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin mit A+A Forum, Treffpunkt Sicherheit und Gesundheit, Fachmesse	Bundesarbeitsgemeinschaft für Sicherheit und Gesundheit (Basi) Tel.: +49 2241 231 6000 www.aplus-a-online.de
04.11. - 05.11.09 Siegburg	Seminar Steuerungen in der Praxis DIN EN ISO 13849-1 mit SISTEMA	MBT Mechtersheimer GbR Tel.: +49 228 9456522 www.maschinenbautage.de
23.11. - 27.11.09 (I) 14.12. - 18.12.09 (II) Dresden	Seminar Rechtsgrundlagen der Prävention	BGAG – Institut Arbeit und Gesundheit Tel.: +49 351 457 1912 www.dguv.de/bgag-seminare (Seminar-Nr: 700885)

IMPRESSUM

Verein zur
Förderung der
Arbeitssicherheit in
Europa

Edytor: Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA) za pomocą funduszy Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych; **Redakcja:** Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN), Biuro KAN – Sonja Miesner, Michael Robert; **Dyrekcja:** Werner Sterk, Alte Heerstraße 111, D - 53757 Sankt Augustin; **Tłumaczenie:** Katarzyna Buszkiewicz-Seferyńska, Krzysztof Makowski; **Wydanie kwartalnie, bezpłatnie** Tel.: +49 (0) 2241 - 231 3463 Fax: +49 (0) 2241 - 231 3464 Internet: www.kan.de E-Mail: info@kan.de